Inspection of Youth Offending
Archwilio Rhaglen Troseddwyr Ifanc

Criminal Justice Joint Inspection
Arolygiad ar y Cyd Cyfiawnder Troseddol

Arolygiad Achosion Craidd o waith troseddwyr ifanc yng Nghymru a Lloegr

Adroddiad ar waith troseddwyr ifanc yn:

Powys

ISBN: 978-1-84099-356-1

2010

Rhagair

Cafodd yr Arolygiad Achosion Craidd hwn o waith troseddwyr ifanc ym Mhowys ei gynnal fel rhan o'r Rhaglen o Arolygu Gwaith Troseddwyr Ifanc. Rydym wedi archwilio sampl gynrychioliadol o achosion troseddwyr ifanc o'r ardal, ac wedi barnu pa mor aml y cafodd yr agweddau Gwarchod y Cyhoedd a Diogelu ar y gwaith eu cyflawni i safon ddigon uchel.

Gwnaethom farnu bod yr agweddau Diogelu ar y gwaith wedi cael eu cyflawni'n ddigon da 66% o'r amser. Gyda'r agweddau Gwarchod y Cyhoedd, cafodd gwaith i leihau Risg pob unigolyn o achosi Niwed i Eraill ei wneud yn ddigon da 57% o'r amser, a chafodd gwaith i wneud pob unigolyn yn llai tebygol o aildroseddu ei wneud yn ddigon da 70% o'r amser. Rhoddir dadansoddiad mwy manwl o'n darganfyddiadau yng nghorff yr adroddiad hwn, a chrynodeb ar ffurf tabl yn Atodiad 1. Gellir darllen y ffigurau hyn yng nghyd-destun ein darganfyddiadau o'r rhannau o Loegr a arolygwyd hyd yma. Hyd yn hyn, y sgôr cyfartalog ar gyfer Gwaith Diogelu oedd 64%, gyda'r sgoriau'n amrywio rhwng 38-82%, y sgôr cyfartalog ar gyfer gwaith Risg o Niwed oedd 60%, gyda'r sgoriau'n amrywio rhwng 36-85%, a'r sgôr cyfartalog ar gyfer gwaith Tebygolrwydd o Aildroseddu oedd 66%, gyda'r sgoriau'n amrywio rhwng 50-82%.

Ar y cyfan, rydym o'r farn bod y darganfyddiadau hyn yn rhai cyfartalog. Roedd angen i'r rheolwyr achos roi mwy o sylw i gyflawni asesiadau o'r Risg o Niwed i eraill ac i statws agored i niwed, ac roedd angen i reolwyr sicrhau ansawdd asesiadau a'r cynlluniau sy'n deillio ohonynt yn effeithiol. Roedd yn galonogol bod staff yng Ngwasanaeth Troseddwyr Ifanc Powys, gan fwyaf, yn gallu pwyso a mesur eu hymarfer ac ystyried sut i wella eu gwaith gyda phlant a phobl ifanc.

Andrew Bridges
Prif Arolygydd Prawf EM

Awst 2010

Cydnabyddiaeth

Hoffwn ddiolch i'r holl staff o'r Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc, i aelodau o'r Bwrdd Rheoli ac i asiantaethau partner am eu cymorth gyda sicrhau bod yr arolygiad hwn wedi rhedeg yn llyfn.

Prif Arolygydd	*Richard Pearce*
Asesydd Ymarfer	*Chris Simpson*
Asesydd CCI	*Frances Connell*
Staff Cymorth	*Pete Clegg; Catherine Calton*
Tîm Cyhoeddiadau	*Alex Pentecost; Christopher Reeves*
Golygydd	*Alan MacDonald*

Cynnwys

		Tudalen
	Cydnabyddiaeth	4
	Sgorio – a Thabl Crynodeb	6
	Argymhellion	7
	Y camau nesaf	7
	Persbectif y Defnyddwyr Gwasanaeth	8
	Rhannu arferion da	10
1.	ASESU A CHYNLLUNIO DEDFRYDAU	11
	1.1. Risg o Niwed i eraill (RoN)	11
	1.2 Tebygolrwydd o Aildroseddu (ToA)	12
	1.3 Diogelu:	13
2.	DARPARU AC ADOLYGU YMYRIADAU	15
	2.1 Gwarchod y cyhoedd drwy leihau'r Risg o Niwed i eraill	15
	2.2 Lleihau'r Tebygolrwydd o Aildroseddu	16
	2.3 Diogelu'r plentyn neu'r person ifanc	16
3.	CANLYNIADAU	19
	3.1 Sicrhau canlyniadau	19
	3.2 Cynnal canlyniadau	19
	Atodiad 1: Crynodeb	21
	Atodiad 2: Gwybodaeth gyd-destunol	22
	Atodiad 3a: Siartiau o ddata'r arolygiad	23
	Atodiad 3b: Data'r arolygiad	24
	Atodiad 4: Rôl Arolygiaeth Prawf EM a'r Cod Ymarfer	24
	Atodiad 5: Rhestr Termau	25

Sgorio – a Thabl Crynodeb

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi sgoriau canran ar gyfer pob un o'r 'meini prawf ymarfer' sy'n nodi pa mor aml i bob agwedd ar y gwaith gwrdd â'r lefel ansawdd yr oeddem yn chwilio amdani. Yn yr arolygiadau hyn rydym yn canolbwyntio'n bennaf ar yr agweddau Gwarchod y Cyhoedd a Diogelu ar y gwaith ym mhob sampl o achosion.

Felly, roeddem yn gallu rhoi sgôr sy'n cynrychioli pa mor aml oedd yr agweddau *Gwarchod y Cyhoedd* a *Diogelu* ar yr achosion a aseswyd yn cyrraedd y lefel o ansawdd yr oeddem yn chwilio amdani, a grynhoir yma.

Rydym hefyd yn rhoi prif 'sylw' wrth bob sgôr, i nodi a oeddem yn ystyried bod angen i'r agwedd yma ar y gwaith wella **YCHYDIG**, **RHYWFAINT**, **YN SYLWEDDOL** neu'n **ARW** yn y dyfodol agos.

Sgôr Diogelu:	
Mae'r sgôr hwn yn nodi'r ganran o waith *Diogelu* a oedd yn ein barn ni o safon ddigon uchel. Mae'r sgôr yn bwysig i'n helpu i benderfynu a oes angen arolygiad pellach cynt neu beidio.	
Sgôr: ***66%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Gwarchod y Cyhoedd: sgôr Risg o Niwed:	
Mae'r sgôr hwn yn nodi'r ganran o waith *Risg o Niwed* a oedd yn ein barn ni o safon ddigon uchel. Mae'r sgôr yn bwysig i'n helpu i benderfynu a oes angen arolygiad pellach cynt neu beidio.	
Sgôr: ***57%***	***Sylw:*** ***Angen gwella'n SYLWEDDOL***

Gwarchod y Cyhoedd – Sgôr Tebygolrwydd o Aildroseddu:	
Mae'r sgôr hwn yn nodi'r ganran o waith *Tebygolrwydd o Aildroseddu* a oedd yn ein barn ni o safon ddigon uchel.	
Sgôr: ***70%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Rydym yn cynghori darllenwyr adroddiadau i beidio â cheisio cymharu sgoriau gwahanol ardaloedd yn rhy fanwl. Nid yw cymariaethau fel hyn o reidrwydd yn ddilys oherwydd bod maint y samplau'n amrywio fymryn, felly hefyd proffil yr achosion yn sampl pob ardal. Credwn ei bod yn well edrych ar y sgôr fel prif grynodeb o'r darganfyddiadau ym mhob ardal unigol, ac fel ffocws i wella ar waith yr ardal honno yn y dyfodol.

Argymhellion (rhoddir y person sy’n bennaf gyfrifol mewn cromfachau)

Mae angen gwneud newidiadau i sicrhau, mewn cyfran uwch o achosion:

(1) bod asesiad a chynllun amserol ac o ansawdd da, yn defnyddio ASSET, yn cael ei gwblhau ar ddechrau’r achos (Rheolwr y Gwasanaeth)

(2) yn benodol, bod asesiad amserol ac o ansawdd da yn cael ei wneud ar y dechrau o Risg yr unigolyn o achosi Niwed i eraill ac o’i statws agored i niwed, fel y bo’n briodol i’r achos dan sylw (Rheolwr y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc)

(3) o ganlyniad i'r asesiad, bod cofnod y cynllun ymyrryd yn benodol ynghylch beth fydd yn awr yn cael ei wneud i ddiogelu lles y plentyn neu'r person ifanc, i’w gwneud yn llai tebygol o aildroseddu, ac i leihau unrhyw *Risg o Niwed* i eraill sydd wedi cael ei adnabod (Rheolwr y Gwasanaeth)

(4) bod cynlluniau o ansawdd da yn rhoi sylw i Risg o Niwed i eraill a statws agored i niwed yn cael eu cwblhau a’u hadolygu’n briodol (Rheolwr y Gwasanaeth)

(5) bod y cynllun gwaith gyda’r achos dan sylw’n cael ei adolygu’n gyson a’i gofnodi’n gywir yn ASSET mor aml ag y bo'n ofynnol gan y safonau cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau troseddwyr ifanc (Rheolwr y Gwasanaeth)

(6) bod tystiolaeth yn y ffeil o sicrhau ansawdd rheolaidd gan reolwyr, yn enwedig o benderfyniadau sgrinio, asesiadau a chynlluniau, fel y bo’n briodol i’r achos penodol (Rheolwr y Gwasanaeth).

Hefyd:

(7) bod gan y Gwasanaeth drefniadau clir yn eu lle ar gyfer rheoli achosion y maent yn gofalu amdanynt i Dimau Troseddwyr Ifanc eraill, neu ar gyfer eu hachosion eu hunain sydd dan ofal Dimau eraill, a bod y staff i gyd yn deall y trefniadau hyn yn glir a’u bod yn cael eu cymhwyso'n gyson (Rheolwr y Gwasanaeth)

Y camau nesaf

Dylid cyflwyno cynllun gwelliannau i ateb yr argymhellion i Arolygiaeth Prawf EM bedair wythnos ar ôl cyhoeddi’r adroddiad hwn ar yr arolygiad. Ar ôl ei ddrafftio’n derfynol, bydd y cynllun yn cael ei anfon ymlaen at y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid i fonitro ei weithrediad.

Persbectif y Defnyddwyr Gwasanaeth

Plant a phobl ifanc

Llenwodd naw o blant a phobl ifanc holiadur ar gyfer yr arolygiad hwn.

- Roedd pob un o'r plant a'r bobl ifanc yn gwybod pam yr oeddent wedi dod at y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc ac yn dweud bod staff y Gwasanaeth wedi rhoi gwybod iddynt beth fyddai'n digwydd tra byddent gyda nhw.
- Roedd yr holl blant a phobl ifanc yn gwybod beth oedd cynllun dedfrydu neu gontract atgyfeirio ac wedi gweld a thrafod eu rhai nhw gyda'r gweithiwr Gwasanaeth. Roedd pob un wedi llenwi ffurflen hunanasesiad ac roedd y rhan fwyaf wedi derbyn copi o'u cynllun dedfrydu i'w gadw.
- Roedd chwech o'r naw yn cytuno'n llwyr bod gan y gweithiwr Gwasanaeth ddiddordeb yn eu helpu ac roedd tri yn cytuno gan fwyaf.
- Roedd bron bob un o'r plant a'r bobl ifanc yn teimlo bod y Gwasanaeth yn bendant wedi cymryd camau i ddelio gyda'r pethau yr oeddent angen cymorth gyda nhw. Y cymorth mwyaf cyffredin a roddwyd oedd i ddeall eu troseddu, i wneud penderfyniadau gwell, i reoli straen a gyda theulu / perthnasoedd.
- O'r saith o blant a phobl ifanc oedd wedi ymateb, dywedodd chwech fod gwaith y Gwasanaeth wedi eu gwneud yn llawer llai tebygol o aildroseddu.
- Dywedodd un person ifanc fod y gweithiwr Gwasanaeth wedi rhoi 'amser imi feddwl' ac wedi 'cadw pethau'n syml'. Dywedodd un arall nad oedd ganddo rithyn o ddiddordeb mewn gweithio ond ei fod yn ddiolchgar bod gweithiwr y Gwasanaeth wedi ei sbarduno i chwilio am waith.

Dioddefwyr

Cafodd naw holiadur eu llenwi gan ddioddefwyr troseddau a gyflawnwyd gan blant a phobl ifanc.

- Teimlai bob un o'r naw dioddefwr fod y Gwasanaeth wedi egluro'r gwasanaeth y gallent ei gynnig ac wedi ystyried eu hanghenion. Roeddent i gyd yn cytuno eu bod wedi cael cyfle i siarad am eu pryderon gan gynnwys unrhyw ofidiau am y plentyn neu'r person ifanc oedd wedi cyflawni'r trosedd yn eu herbyn. Teimlai'r holl rai a oedd wedi ymateb fod y Gwasanaeth wedi talu sylw i'w diogelwch.
- Roedd pump o'r naw dioddefwr wedi elwa o waith a wnaed gan y plentyn neu'r person ifanc a oedd wedi cyflawni'r trosedd.
- Roedd chwech o'r dioddefwyr yn gwbl fodlon gyda gwaith y Gwasanaeth; roedd tri'n fodlon gan fwyaf.
- Roedd pedwar o'r dioddefwyr wedi gwneud sylwadau ychwanegol. Dywedodd un dioddefwr ei fod 'wedi cael yr esboniadau a'r trafodaethau i fod yn hynod ddefnyddiol a hefyd wedi ystyried...........sut allai pawb weithio gyda'i gilydd ar hyn. Roedd y cysylltiadau yn y Tîm Troseddwyr Ifanc yn hynod barod i helpu, i ddeall ac yn hollol ymroddedig. Nid oes gen i ddim ond canmoliaeth iddynt.' Dywedodd un arall fod gan y swyddog dioddefwyr 'ffordd glên iawn ac wedi helpu fy ngwraig i ymlacio'. Dywedodd un dioddefwr 'O mhrofiad i....ni wnaeth y troseddwr unrhyw beth a'r aelod o staff wnaeth y gwaith i gyd! Ni ddangosodd y troseddwr unrhyw edifeirwch na gofid amlwg.'

Rhannu arferion da

Isod rhoddir enghreifftiau o arferion da a welsom yn y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc.

DARPARU AC ADOLYGU YMYRIADAU **Maen Prawf Cyffredinol:** **2.2**	Bachgen dwy ar bymtheg oedd Kevin a oedd dan oruchwyliaeth am ddwyn car. Roedd y rheolwr achos wedi trefnu i wneud gwaith ffurfiol gyda Kevin i edrych ar ei agweddau at geir a'r risgiau sy'n gysylltiedig â throseddau cerbydau. Roedd yn gwybod bod Kevin wedi cyflawni ymarferion 'troseddau ceir' safonol ddwy flynedd ynghynt ac yn debygol o ddiflasu gyda nhw pe bai'n eu hail-adrodd. Penderfynodd y rheolwr achos addasu'r deunyddiau yn defnyddio enghreifftiau lleol diweddar o bobl yn marw mewn digwyddiadau traffig. Roedd y person ifanc wedi cyfrannu'n llawer gwell nag o'r blaen at y drafodaeth am yr enghreifftiau go iawn hyn ac wedi gallu edrych ar y risgiau iddo ef yn bersonol ac i eraill, o yrru'n anghyfreithlon.

Canlyniadau **Maen Prawf Cyffredinol:** **3.1**	Roedd Brian (17) dan oruchwyliaeth am drosedd o anonestrwydd yn erbyn gwraig oedrannus. Roedd Brian a'r dioddefwr yn gyndyn braidd o gyfryngu ond yn barod i gwrdd. I ddechrau, roedd Brian am fynychu heb i'w rieni fod yn bresennol. Fodd bynnag, teimlai'r rheolwr achos a'r gweithiwr dioddefwr, er bod Brian yn ddwy-ar-bymtheg, y byddai'n werth cael ei rieni i glywed drostynt eu hunain beth oedd effaith ddifrifol y trosedd, yn ogystal â chefnogi Brian yn ei ymdrechion i wneud iawn. Roedd y sesiwn gyfryngu yn un bwerus ac emosiynol iawn. Drwy gydol gweddill ei gyfnod dan oruchwyliaeth, cyfeiriodd Brian yn aml at y cyfarfod, gan ddweud tan hynny nad oedd ganddo syniad gwirioneddol o gwbl o ganlyniadau ei ymddygiad.

1. ASESU A CHYNLLUNIO DEDFRYDAU

1.1. Risg o Niwed i eraill:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae'r asesiad o RoN yn gynhwysfawr, cywir ac amserol, yn ystyried materion dioddefwyr ac yn defnyddio ASSET ac offer asesu perthnasol eraill. Mae cynlluniau yn eu lle i reoli'r RoN.*	
Sgôr: ***59%***	***Sylw:*** ***Angen gwella'n SYLWEDDOL***

Cryfderau:

(1) Roedd sgrinio am RoND wedi cael ei wneud mewn 87% o achosion, ac wedi eu cwblhau ar amser mewn 78%. Roedd y sgrinio'n gywir mewn 71% o achosion.

(2) Roedd y dosbarthiad o RoND yn gywir mewn 94% o'r sampl.

(3) Ym mhob un o'r chwech achos lle'r oedd ei angen, roedd yr asesiad o RoND wedi cael ei anfon ymlaen at y sefydliad dan glo o fewn 24 awr i'r ddedfryd.

(4) Mewn achosion lle nad oedd angen Cynllun Rheoli Risg, ond lle'r oedd angen cynllunio i ddelio gyda materion *RoN*, roedd hyn wedi'i wneud mewn pedwar allan o'r chwech achos perthnasol.

Meysydd lle mae angen gwella:

(1) Roedd dadansoddiad amserol o RoND wedi'i wneud ond mewn 8 allan o'r 18 achos (44%) lle'r oedd angen gwneud hynny. Roedd yr un ganran wedi cael eu cwblhau i safon foddhaol.

(2) Dim ond hanner yr asesiadau o RoND oedd wedi defnyddio'r holl wybodaeth briodol.

(3) Roedd Cynllun Rheoli Risg wedi'i gwblhau mewn 38% o achosion perthnasol, ac wedi ei gwblhau i safon foddhaol yn chwarter yr achosion. Dim ond 13% oedd wedi eu cwblhau ar amser.

(4) Dim ond un o'r ddau achos a oedd yn cwrdd â'r meini prawf MAPPA oedd wedi cael ei hysbysu i MAPPA. Credwn fod yr achos hwn wedi'i reoli ar lefel rhy isel i ddechrau.

(5) Roedd manylion asesu a rheoli'r RoND wedi cael eu cyfathrebu'n briodol i'r holl staff a'r asiantaethau perthnasol mewn 44% o achosion.

(6) Roedd tystiolaeth bod rheolwyr wedi goruchwylio'r asesiadau o *RoN* yn effeithiol mewn 5 allan o'r 17 achos (29%) lle'r oedd eu hangen, a'r Cynlluniau Rheoli Risg mewn 3 allan o'r 14 achos perthnasol (18%).

1.2 Tebygolrwydd o Aildroseddu:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae'r asesiad o ToA yn gynhwysfawr, cywir ac amserol ac yn defnyddio ASSET ac offer asesu perthnasol eraill. Mae cynlluniau yn eu lle i leihau'r ToA.*	
Sgôr: ***63%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Roedd y plentyn neu'r person ifanc a'r rhieni / gofalwyr wedi cael eu cynnwys yn weithredol, i gyflawni'r asesiad cychwynnol, yn y mwyafrif llethol o'r achosion.

(2) Roedd yr asesiad cychwynnol wedi cael ei gwblhau mewn 95% o achosion, ar amser mewn 87% ac i safon foddhaol mewn 82%.

(3) Roedd yr asesiadau cychwynnol yn cynnwys gwybodaeth gan y gwasanaethau gofal cymdeithasol i blant mewn 71% o achosion a chan yr heddlu mewn 12 allan o'r 15 achos perthnasol.

(4) Roedd yr asesiad cychwynnol wedi cael ei anfon ymlaen at y sefydliad dan glo ym mhob un o'r saith achos lle'r oedd angen gwneud hynny.

(5) Roedd cynllun ymyrryd neu gontract atgyfeirio'n bodoli mewn 89% o achosion; roedd 79% wedi eu cwblhau ar amser. Roedd cynlluniau'n canolbwyntio ar newid cyraeddadwy (85%); yn adlewyrchu pwrpas y ddedfryd (85%); ac yn cynnwys ffactorau cadarnhaol (76%).

(6) Roedd y plentyn neu'r person ifanc wedi cael ei gynnwys yn weithredol yn broses gynllunio mewn 88% o achosion; y rhieni / gofalwyr mewn 74%. Ym mhob un o'r achosion dan glo, roedd y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc a'r sefydliad dan glo wedi cael eu cynnwys yn weithredol yn y broses gynllunio.

Meysydd lle mae angen gwella:

(1) Roedd yr asesiad cychwynnol wedi cael ei oleuo gan ffurflen *Beth ydych CHI'N ei feddwl?* mewn bron i hanner yr achosion. Roedd y rheolwr achos wedi asesu'r arddull ddysgu mewn un o bob tri achos.

(2) Yn yr asesiadau cychwynnol, roedd diffyg gwybodaeth gan ddarparwyr ETE mewn 47% o achosion; a chan y gwasanaethau camddefnyddio sylweddau mewn 55%. Cawsom nifer lai o achosion lle oeddem yn teimlo y dylid bod wedi gofyn am wybodaeth gan y gwasanaethau iechyd corfforol, y tîm ymddygiad gwrthgymdeithasol neu'r sefydliad dan glo.

(3) Nid oedd y cynllun ymyrryd neu'r gorchymyn atgyfeirio yn rhoi digon o sylw i'r ffactorau a oedd yn gysylltiedig â ToA mewn 49% o achosion. Y diffygion gwybodaeth mwyaf amlwg oedd perthnasoedd teuluol a phersonol, trefniadau byw, iechyd meddwl ac emosiynol a ffordd o fyw.

(4) Roedd cynlluniau ymyrryd yn integreiddio Cynlluniau Rheoli Risg mewn 29% o'r achosion perthnasol; yn ystyried anghenion Diogelu mewn 45%; yn ymgorffori anghenion / arddull ddysgu'r plentyn neu'r person ifanc mewn 33%; ac yn gosod amserlen realistig mewn 32%.

(5) Lle'r oedd yn berthnasol, roedd amcanion yn y cynlluniau ymyrryd wedi cael eu blaenoriaethu yn ôl *RoN* mewn 36% o achosion; yn cynnwys gwaith Diogelu priodol mewn 35%; yn cyfateb i'r angen a oedd yn gysylltiedig â'r trosedd mewn 41%, ac yn sensitif i faterion amrywiaeth mewn 29%.

(6) Roedd y gwasanaethau plant, y gwasanaethau iechyd meddwl / emosiynol, y gwasanaethau iechyd corfforol a'r heddlu wedi cael eu cynnwys yn weithredol ac yn ystyrlon yn y broses gynllunio mewn llai na hanner yr achosion hynny lle byddai hynny wedi bod yn briodol.

(7) Roedd y cynllun ymyrryd yn cael ei adolygu ar yr adegau priodol mewn dim ond 56% o achosion.

1.3 Diogelu:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae'r asesiad o anghenion Diogelu yn gynhwysfawr, cywir ac amserol, ac yn defnyddio ASSET ac offer asesu perthnasol eraill. Mae cynlluniau yn eu lle i reoli Diogelu ac i leihau statws agored i niwed.*	
Sgôr: ***62%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Roedd sgrinio am statws agored i niwed yn defnyddio ASSET wedi'i wneud mewn 89% o achosion ac roedd 82% ar amser.

(2) Roedd y sefydliad dan glo wedi cael gwybod am faterion agored i niwed cyn, neu'n syth ar ôl y ddedfryd ym mhob un o'r achosion dan glo. Roedd cyswllt gweithredol a rhannu gwybodaeth bellach wedi digwydd ym mhob un o'r chwe achos lle'r oedd angen gwneud hynny.

(3) Roedd cyfraniad wedi'i wneud drwy gynlluniau ac asesiadau amlasiantaeth i ddiogelu'r plentyn neu'r person ifanc mewn 11 o'r 15 achos lle oedd hynny'n briodol.

Meysydd lle mae angen gwella:

(1) Cafodd sgrinio am gyflwr agored i niwed yn defnyddio ASSET ei gwblhau'n foddhaol mewn dau o bob tri o'r achosion.

(2) Roedd anghenion diogelu wedi cael eu hadolygu fel y bo'n briodol mewn 55% o achosion.

(3) Roedd Cynllun Rheoli Agored i Niwed wedi’i gwblhau ond mewn 9 allan o’r 21 achos (43%) lle’r oedd angen cael un. Roedd chwech wedi eu cwblhau ar amser, ac wyth i safon foddhaol. Y prif reswm dros y diffyg oedd nad oedd y Cynllun Rheoli Agored i Niwed wedi cael ei wneud o'r blaen.

(4) Roedd cynnwys y Cynllun Rheoli Agored i Niwed yn goleuo’r dewis o ymyriadau dim ond mewn pedwar allan o’r naw achos lle oedd Cynllun o’r fath wedi’i gwblhau.

(5) Roedd tystiolaeth bod rheolwyr wedi goruchwylio'r asesiad agored i niwed yn effeithiol mewn 10 allan o’r 25 achos lle oedd hyn yn berthnasol.

Y SGÔR CYFFREDINOL ar gyfer ansawdd y gwaith Asesu a Chynllunio Dedfrydau: 62%

SYLWADAU ar Asesu a Chynllunio Dedfrydau ar y cyfan:

Roedd y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc yn defnyddio llyfryn wedi’i ddyfeisio’n lleol i adnabod achosion i gynllunio cyfarfodydd. Roedd gan hyn hefyd y potensial i helpu rheolwyr i wybod pa achosion oedd angen Cynllun Rheoli Risg a Chynllun Rheoli Agored i Niwed. Fodd bynnag, yn ein sampl, roedd rhai dynodiadau risg yn y llyfryn yn wahanol i’r rhai yn ASSET, ac roedd rhai rheolwyr achos yn cwblhau’r llyfryn ond ddim yn cyflawni dadansoddiad ASSET llawn o’r *Risg o Niwed i eraill*, neu Gynllun Rheoli Agored i Niwed, lle oedd angen gwneud hynny. Roedd yna hefyd broblemau gyda goruchwylio rhai plant a phobl ifanc mewn gofal. Roedd protocol lleol yn ceisio diffinio rolau Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc Powys yn ogystal â’r ‘Tîm Troseddwyr Ifanc gwreiddiol' a'r awdurdod lleol. Fodd bynnag, roedd llawer o asesiadau a chynlluniau ar gyfer y plant a’r bobl ifanc hyn heb gael eu diweddaru. Mewn rhai achosion roedd hyn fel petai’n gysylltiedig â thrafferthion gyda chyfathrebu a chytuno ar rolau yn y meysydd eraill a oedd yn cyfrannu; mewn eraill, roedd y rheolwr achos yn ansicr ynghylch ei rôl. Yn olaf, gwnaethom nodi bod rhai staff yn anghyfarwydd gydag agweddau ar y system TG Careworks, gan arwain at anghysondebau a diffyg cywirdeb yn y cofnodi.

2. DARPARU AC ADOLYGU YMYRIADAU

2.1 Gwarchod y cyhoedd drwy leihau'r Risg o Niwed i eraill:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Cymerwyd pob cam rhesymol i warchod y cyhoedd drwy leihau Risg y plentyn neu'r person ifanc o achosi Niwed i Eraill*	
Sgôr: **62 %**	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Roedd ymweliadau cartref i bwrpas wedi cael eu gwneud yn unol â lefel y *RoN* a oedd yn cael ei chyflwyno mewn 87% o achosion, ac yn unol â materion Diogelu mewn 78%.

(2) Roedd y rheolwr achos wedi cyfrannu at gyfarfodydd aml-asiantaeth (nid rhai MAPPA) ym mhob un o'r achosion dan glo, ac mewn 13 allan o'r 15 achos cymunedol (87%) lle oedd yn berthnasol.

(3) Roedd adnoddau priodol wedi cael eu dyrannu'n unol â lefel y *RoN* drwy gydol y ddedfryd mewn 76% o achosion. Roedd ymyriadau penodol i reoli'r *RoN* wedi cael eu darparu fel a gynlluniwyd yn y gymuned mewn 71% o achosion.

(4) Yn y ddau achos dan glo lle oedd newidiadau sylweddol wedi digwydd, roedd y rheolwr achos wedi adolygu'r ymyriadau a gynlluniwyd i ddelio gyda'r *RoN.*

Meysydd lle mae angen gwella:

(1) Roedd y *RoN* wedi cael ei hadolygu o fewn yr amserlen ofynnol mewn 44% o'r holl achosion, ac yn dilyn newid sylweddol mewn 26% o achosion perthnasol.

(2) Roedd newidiadau yn y *RoN* / ffactorau acíwt wedi cael eu rhagweld lle oedd yn bosibl mewn 50% o achosion; wedi cael eu hadnabod yn ddiymdroi mewn 53%; a staff wedi ymateb iddynt yn briodol mewn 42%.

(3) Ym marn yr arolygwyr, ni wnaed defnydd effeithiol o MAPPA yr un o'r ddau achos perthnasol, ac yn yr un achos a hysbyswyd i'r cydlynydd MAPPA, nid oedd y penderfyniadau wedi cael eu cofnodi'n ddigon clir.

2.2 Lleihau'r Tebygolrwydd o Aildroseddu:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae'r rheolwr achos yn cydgysylltu ac yn hwyluso'r gwaith systematig o ddarparu holl elfennau'r cynllun ymyrryd.*	
Sgôr: ***72%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Roedd ymyriadau wedi cael eu darparu yn y gymuned yn unol â'r cynllun ymyrryd (82%); o ansawdd da (72%); ac wedi eu dyfeisio i leihau'r ToA (79%).

(2) Roedd y Gwasanaeth wedi cyfrannu'n briodol at adolygu'r ymyriadau dan glo ym mhob achos.

(3) Roedd adnoddau priodol wedi cael eu dyrannu'n unol â lefel y ToA a aseswyd drwy gydol y ddedfryd mewn 76% o achosion.

(4) Roedd y rheolwyr achos wedi ysgogi, cefnogi ac atgyfnerthu ymddygiad cadarnhaol yn weithredol ym mhob un o'r plant a'r bobl ifanc dan glo, a bron ym mhob un o'r achosion yn y gymuned.

(5) Roedd rhieni / gofalwyr wedi cael eu cynnwys yn weithredol mewn 71% o'r achosion dan glo a 90% o'r rhai yn y gymuned.

Maes lle mae angen gwella:

(1) Roedd yr ymyriadau a ddarparwyd yn y gymuned yn briodol i arddull ddysgu'r plentyn neu'r person ifanc (58%); wedi eu cyfateb yn briodol (34%); wedi eu hadolygu'n briodol (53%); ac yn ymgorffori'r holl faterion amrywiaeth (47%).

2.3 Diogelu'r plentyn neu'r person ifanc:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Cymerwyd pob cam rhesymol i ddiogelu a lleihau statws agored i niwed y plentyn neu'r person ifanc.*	
Sgôr: ***68%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Lle bo angen, cymerwyd yr holl gamau diymdroi i ddiogelu ac amddiffyn y plentyn neu’r person ifanc ym mhob achos perthnasol dan glo, ac mewn 79% o’r achosion yn y gymuned. Yn y tri achos perthnasol dan glo, roedd yr holl gamau angenrheidiol diymdroi wedi cael eu cymryd i ddiogelu ac amddiffyn plant a phobl ifanc eraill a effeithiwyd arnynt.

(2) Roedd atgyfeirio angenrheidiol, i sicrhau Diogelu, wedi’i wneud at asiantaethau perthnasol eraill ym mhob un o’r achosion dan glo ac mewn 83% o’r rhai yn y gymuned.

(3) Roedd y Gwasanaeth wedi gweithio gydag asiantaethau eraill i hyrwyddo diogelwch a lles plant a phobl ifanc yn y gymuned; yn enwedig gyda’r sefydliadau dan glo, y gwasanaethau camddefnyddio sylweddau, y gwasanaethau plant ac ETE.

(4) Yn yr achosion dan glo, roedd y Gwasanaeth wedi gweithio i hyrwyddo Diogelu gyda’r sefydliad dan glo a’r gwasanaethau gofal cymdeithasol i blant, a chyda’r olaf i sicrhau parhad wrth drosglwyddo o fod dan glo i’r gymuned.

(5) Gwelsom ymyriadau penodol i hyrwyddo Diogelu, lle oedd yn berthnasol, mewn 70% o’r achosion yn y gymuned. Gyda’r achosion dan glo, roedd ymyriadau penodol wedi cael eu nodi a’u hymgorffori yn y Cynlluniau Rheoli Agored i Niwed ym mhob achos perthnasol. Roedd ymyriadau wedi cael eu darparu (83%) a’u hadolygu fel bo angen (80%).

(6) Roedd yr holl staff perthnasol wedi cefnogi a hybu lles y plentyn neu’r person ifanc drwy gydol y ddedfryd mewn 86% o’r achosion dan glo ac mewn 97% o’r achosion cymunedol.

Meysydd lle mae angen gwella:

(1) Roedd y Gwasanaeth wedi gweithio gyda’r gwasanaethau iechyd meddwl / emosiynol i hyrwyddo Diogelwch a lles y plentyn neu’r person ifanc mewn 5 allan o’r 17 achos cymunedol priodol (29%) ac mewn un allan o’r chwech achos dan glo (17%). Roedd y Gwasanaeth wedi gweithio gyda’r heddlu mewn un allan o’r pump achos perthnasol yn y gymuned.

(2) Yn dros hanner yr achosion dan glo, roedd diffyg cydweithio gyda'r gwasanaethau iechyd meddwl / emosiynol, camddefnyddio sylweddau, ETE a chyda darparwyr llety, i sicrhau parhad y gwasanaethau prif ffrwd wrth drosglwyddo o fod dan glo i'r gymuned.

(3) Roedd ymyriadau penodol i hyrwyddo Diogelu yn y gymuned yn ymgorffori’r rhai oedd wedi eu nodi yn y Cynllun Rheoli Agored i Niwed (44%), wedi cael eu darparu (67%) a’u hadolygu fel bo angen (48%).

(4) Roedd goruchwyliaeth gan reolwyr o anghenion Diogelu ac agored i niwed wedi'i wneud yn effeithiol yn hanner yr achosion yn y gymuned.

Y SGÔR CYFFREDINOL ar gyfer ansawdd y gwaith o Ddarparu ac Adolygu Ymyriadau: 68%

SYLWADAU ar Ddarparu ac Adolygu Ymyriadau ar y cyfan:

Roedd llawer o’r cyswllt gyda’r plant a’r bobl ifanc yn digwydd yn eu cartrefi. Roedd hyn yn gwbl briodol mewn ardal mor wledig lle oedd y plentyn neu’r person ifanc yn aml yn methu â theithio i'r un o'r ddwy ganolfan gan y Gwasanaeth ar drafnidiaeth gyhoeddus. Roedd hyn yn golygu teithio cyson gan staff y Gwasanaeth. Gwelsom dystiolaeth o waith strwythuredig rhagorol (e.e. gwaith rheoli dicter) a oedd wedi'i wneud yn y cartref gan nifer o ymarferwyr medrus iawn. Mewn achosion eraill, roedd y cyswllt yn ymddangos yn llai strwythuredig a beichus, efallai am ei fod yn cael ei ddarparu yn y cartref neu oherwydd faint o deithio oedd yn cael ei wneud.

3. CANLYNIADAU

3.1 Sicrhau canlyniadau:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae canlyniadau’n cael eu sicrhau yng nghyswllt RoN, ToA a Diogelu.*	
Sgôr: ***65%***	***Sylw:*** ***Angen gwella RHYWFAINT***

Cryfderau:

(1) Roedd y plentyn neu’r person ifanc wedi cydymffurfio gyda gofynion ei ddedfryd mewn 74% o achosion. Roedd camau gorfodi boddhaol wedi cael eu cymryd mewn dau o bob tri achos lle'r oedd angen eu cymryd.

(2) Roedd lleihad wedi bod yn nifrifoldeb y troseddu mewn 66% o achosion, ac yn y ffactorau risg a oedd yn gysylltiedig â Diogelu mewn 68% o achosion.

(3) Cymerwyd pob cam rhesymol i gadw’r plentyn neu’r person ifanc yn ddiogel mewn 87% o achosion.

Maes lle mae angen gwella:

(1) Roedd y *RoN* yn cael ei rheoli’n effeithiol ond yn hanner yr achosion perthnasol.

3.2 Cynnal canlyniadau:	
Maen Prawf Cyffredinol: *Mae canlyniadau’n cael eu cynnal yng nghyswllt RoN, ToA a Diogelu.*	
Sgôr: ***89%***	***Sylw:*** ***Angen gwella YCHYDIG***

Cryfderau:

(1) Rhoddwyd sylw llawn i faterion integreiddio yn y gymuned mewn 71% o’r achosion dan glo, ac mewn 89% o’r rhai yn y gymuned.

(2) Rhoddwyd sylw i sicrhau bod canlyniadau cadarnhaol yn cael eu cynnal mewn 86% o’r achosion dan glo a 92% o’r rhai yn y gymuned.

Y SGÔR CYFFREDINOL ar gyfer ansawdd y gwaith Canlyniadau: 73%

SYLWADAU ar Ganlyniadau ar y cyfan:

Gwelsom nifer o achosion lle oedd y rheolwr achos wedi defnyddio’r ychydig sesiynau olaf yn gynhyrchiol iawn i gynllunio gyda’r plentyn neu’r person ifanc beth fyddai ef neu hi’n ei wneud i gynnal eu cynnydd neu i osgoi mynd i helynt ar ôl i’w goruchwyliaeth ddod i ben.

Atodiad 1: Crynodeb

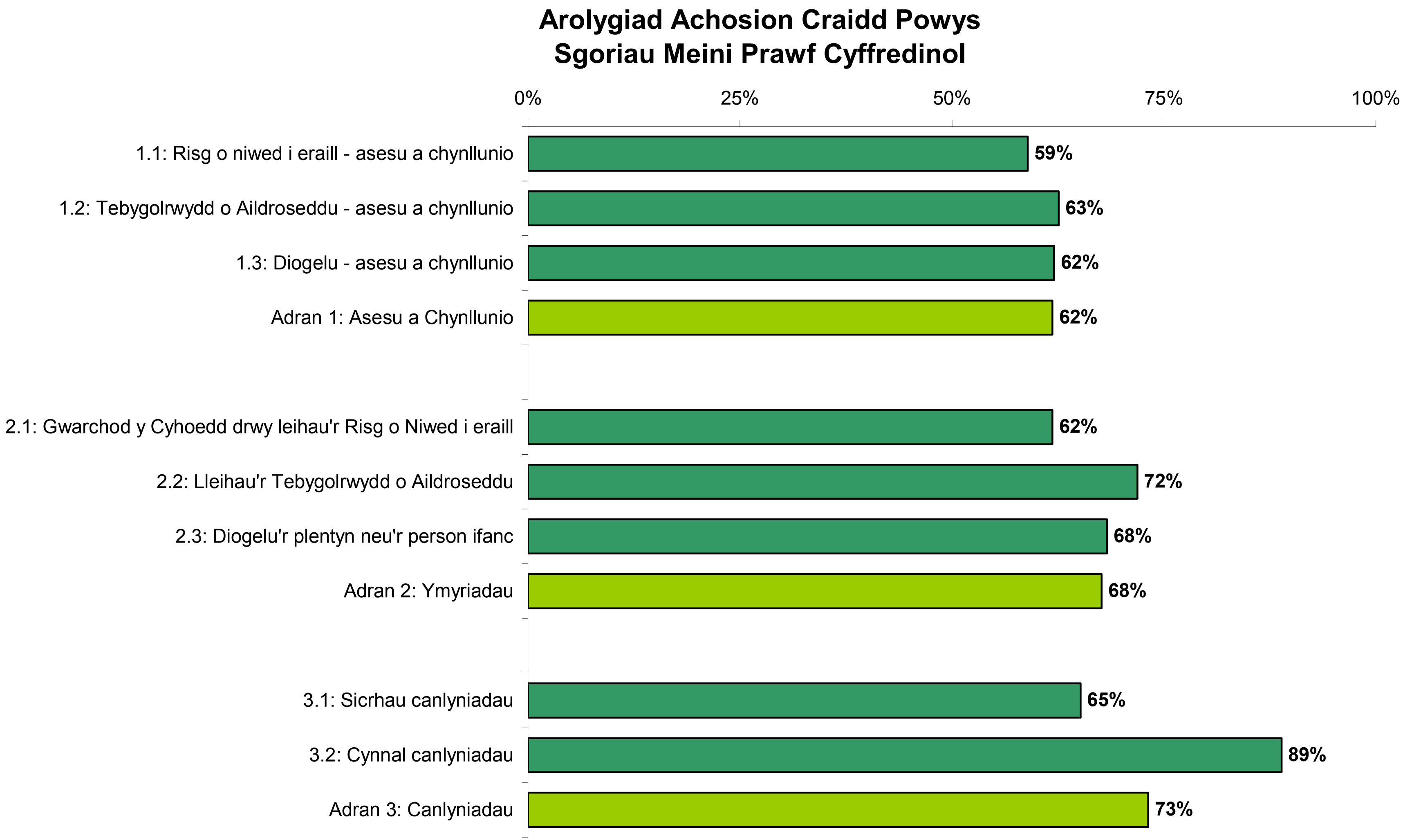

Atodiad 2: Gwybodaeth gyd-destunol

Ardal

Roedd Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc Powys wedi'i leoli yng nghanolbarth Cymru, gyda chyfrifoldeb dros un Awdurdod Sirol.

Roedd gan yr ardal boblogaeth o 126,354 fel a fesurwyd gan Gyfrifiad 2001, ac roedd 10.3% ohoni rhwng 10 a 17 oed. Roedd hyn fymryn yn is na'r cyfartalog ar gyfer Cymru, sef 10.6%. Y ffigur cymharol ar gyfer Cymru a Lloegr oedd 10.4%.

Roedd poblogaeth Powys yn wyn Brydeinig yn bennaf (99.1%). Roedd y boblogaeth o bobl ddu a lleiafrifol ethnig (0.9%) yn is na'r cyfartalog ar gyfer Cymru o 2.1%. Y ffigur cymharol ar gyfer Cymru a Lloegr yw 8.7%.

Roedd nifer y troseddau a ryportiwyd lle derbyniodd blant a phobl ifanc rhwng 10 a 17 oed benderfyniad cyn-llys a phenderfyniad llys yn 2008/2009, sef 36 am bob 1,000, yn is na'r cyfartalog ar gyfer Cymru a Lloegr, sef 46.

Y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc

Roedd ffiniau'r Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc o fewn yr un ffiniau ag ar gyfer ardal heddlu Dyfed Powys ac Ymddiriedolaeth Brawf Cymru. Bwrdd Addysgu Iechyd Lleol Powys oedd yn gyfrifol am iechyd yr ardal.

Roedd y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc wedi'i leoli yn y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Plant yn y Cyngor Sir. Roedd yn cael ei reoli gan uwch reolwr y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc a Gadael Gofal.

Roedd Bwrdd Rheoli'r Gwasanaeth wedi'i gadeirio gan Brif Weithredwr y Cyngor Sir.

Roedd ochr weithredol y Gwasanaeth wedi'i lleoli yn Aberhonddu a'r Drenewydd. Roedd y rhaglen ISSP yn cael ei darparu o fewn y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc.

Data Perfformiad y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid

Roedd crynodeb o ddangosyddion cenedlaethol y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid ar adeg yr arolygiad am y cyfnod rhwng Ebrill 2008 a Mawrth 2009.

Roedd perfformiad Powys ar sicrhau bod plant a phobl ifanc, a oedd yn hysbys i'r Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc, mewn addysg, hyfforddiant neu waith, yn 73.8%. Roedd hyn yn welliant ar y flwyddyn cynt, ac yn uwch na'r cyfartalog ar gyfer Cymru o 69.0%.

Eu perfformiad ar sicrhau llety addas erbyn diwedd y ddedfryd oedd 98.1%. Roedd hyn yn welliant ar y flwyddyn cynt, ac yn well na'r cyfartalog ar gyfer Cymru o 96.1%.

Y "gyfradd aildroseddu ar ôl 9 mis" oedd 90%, sy'n waeth na'r cyfartalog ar gyfer Cymru o 74% (gweler y Rhestr Termau).

Atodiad 3a: Siartiau o ddata'r arolygiad

Sampl Achosion: Oed ar ddechrau'r ddedfryd

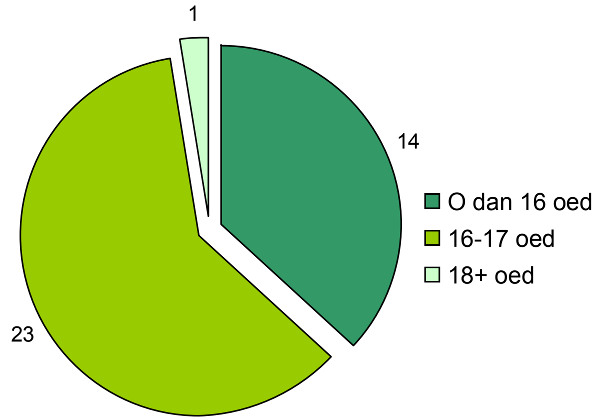

Sampl Achosion: Rhyw

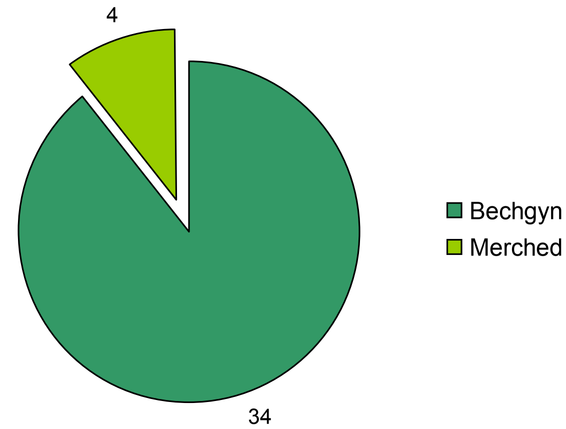

Sampl Achosion: Tarddiad ethnig

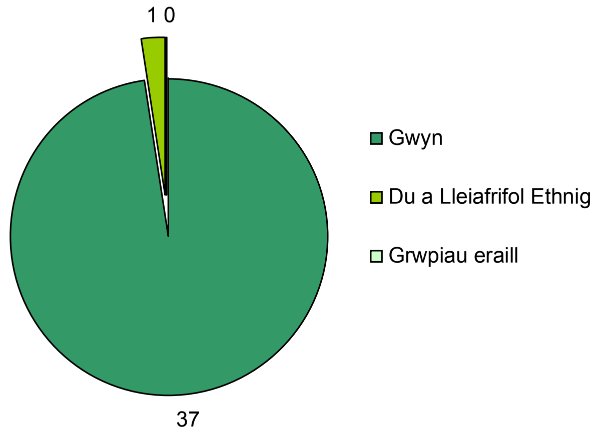

Sampl Achosion: Math o ddedfryd

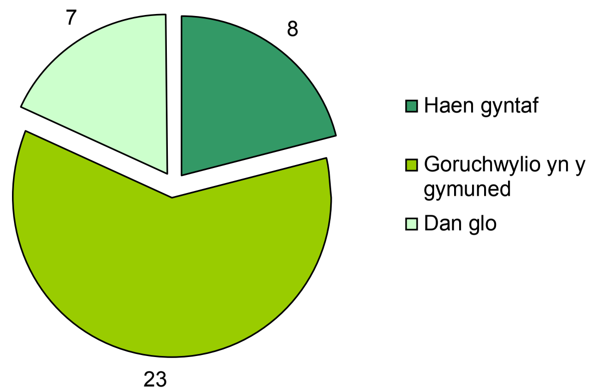

Sampl Achosion: Risg o Niwed

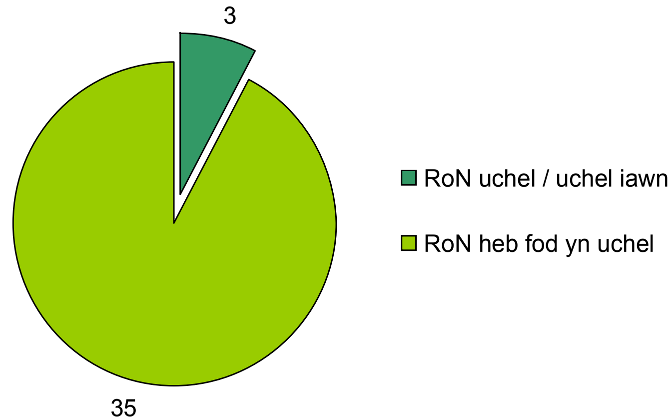

Atodiad 3b: Data'r arolygiad

Cafodd y gwaith maes ar gyfer yr arolygiad hwn ei gyflawni ym mis Ebrill 2010.

Roedd yr arolygiad yn cynnwys:

- archwilio arferion mewn sampl o achosion, fel arfer ar y cyd â'r rheolwr achos neu gynrychiolydd arall
- tystiolaeth ymlaen llaw
- ymatebion i holiadur gan blant a phobl ifanc, a dioddefwyr

Rydym hefyd wedi gweld data ar berfformiad ac asesiadau'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid yng nghyswllt y Gwasanaeth Troseddwyr Ifanc hwn.

Atodiad 4: Rôl Arolygiaeth Prawf EM a'r Cod Ymarfer

Mae gwybodaeth am Rôl Arolygiaeth Prawf EM a'r Cod Ymarfer ar gael ar ein gwefan yn:

http://www.justice.gov.uk/inspectorates/hmi-probation

Corff cyhoeddus yw'r Arolygiaeth. Dylai unrhyw un sydd am wneud sylwadau ar unrhyw arolygiad, adroddiad neu fater arall sy'n dod o fewn ei chylch gwaith ysgrifennu at:

HM Chief Inspector of Probation
2nd Floor, Ashley House
2 Monck Street
London, SW1P 2BQ

Mae'r siartiau data yn yr adroddiad hwn ar gael yn electronig drwy wneud cais.

Atodiad 5: Rhestr Termau

ASB/ASBO	Ymddygiad gwrthgymdeithasol / Gorchymyn Ymddygiad gwrthgymdeithasol.
ASSET	Offeryn asesu systematig sy'n seiliedig ar ymchwil ac wedi'i ddatblygu gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid i edrych ar drosedd y person ifanc, yr amgylchiadau personol a'r agweddau a'r credoau sydd wedi cyfrannu at eu hymddygiad troseddu.
CAF	Y Common Assessment Framework neu'r Fframwaith Asesu Cyffredin: asesiad safonol o anghenion plentyn neu berson ifanc a sut y gellir diwallu'r anghenion hynny. Mae'n cael ei wneud gan weithiwr allweddol yr achos, gyda phawb arall sy'n gweithio gyda'r unigolyn hwnnw hefyd yn cyfrannu.
CAMHS	Child and Adolescent Mental Health Services neu'r Gwasanaeth Iechyd Meddwl i Blant a Phobl Ifanc: rhan o'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol, yn darparu gwasanaethau arbenigol ar iechyd meddwl ac ymddygiad i blant a phobl ifanc hyd at 16 oed o leiaf.
Careworks	un o ddwy system electronig o reoli achosion ar gyfer gwaith troseddwyr ifanc a ddefnyddir yng Nghymru a Lloegr ar hyn o bryd. Gweler hefyd YOIS+.
CRB	Criminal Records Bureau neu'r Swyddfa Cofnodion Troseddol.
DTO	Detention and Training Order neu'r Gorchymyn Cadw Dan Glo a Hyfforddi: dedfryd dan glo i bobl ifanc.
Estyn	Arolygiaeth EM ar gyfer Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.
ETE	Addysg, Hyfforddiant a Gwaith: gwaith i wella dysgu unigolyn, ac i wella eu rhagolygon gwaith.
FTE	Full-time equivalent neu Gyfwerth ag Amser Llawn.
HM / EM	Ei Mawrhydi.
HMIC	Arolygiaeth Cwnstabliaeth EM
HMI Prisons	Arolygiaeth Carchardai EM.
HMI Probation	Arolygiaeth Prawf EM
Ymyriadau; ymyriadau adeiladol a chyfyngu	Gwaith gydag unigolyn a ddyfeisiwyd i newid eu hymddygiad troseddu a / neu i helpu i warchod y cyhoedd. Ymyriad adeiladol yw un lle mai'r prif bwrpas yw lleihau'r Tebygolrwydd o Aildroseddu. Ymyriad cyfyngu yw un lle mai'r prif bwrpas yw lleihau Risg unigolyn o achosi Niwed i Eraill. Er enghraifft: gyda throseddwr rhyw, gallai ymyriad adeiladol gael ei roi iddynt drwy raglen troseddwyr rhyw achrededig; gallai ymyriad cyfyngu (i leihau ei Risg o Niwed) gael ei roi iddynt i fonitro, yn gyson a thrylwyr, eu llety, eu cyflogaeth ac unrhyw le y maent yn mynd iddo'n aml, gan osod a gorfodi cyfyngiadau clir fel bo'n briodol i bob achos. Dalier sylw: Mae'r ddau fath o ymyriad yn bwysig.
ISSP	Intensive Supervision and Surveillance Programme neu'r Rhaglen Goruchwylio ac Arolygu Dwys: mae'r ymyriad hwn ynghlwm wrth rai gorchmynion a thrwyddedau ac i ddechrau mae'n golygu o leiaf 25 awr o gyswllt â'r rhaglen, gan gynnwys cyfran sylweddol o gyflogaeth, hyfforddiant ac addysg.
ToA	Tebygolrwydd o Aildroseddu. Gweler hefyd Ymyriadau adeiladol.
LSC	Learning and Skills Council neu'r Cyngor Dysgu a Sgiliau.
LSCB	Local Safeguarding Children Board neu'r Bwrdd Lleol Diogelu Plant: sydd wedi'i sefydlu ym mhob awdurdod lleol (yn sgîl Deddf Plant 2004) i gydgysylltu a sicrhau bod y gwaith aml-asiantaeth o ddiogelu a hybu lles plant yn yr ardal honno'n cael ei wneud yn effeithiol.
MAPPA	Multi-Agency Public Protection Arrangements neu'r Trefniadau Gwarchod y Cyhoedd Aml-Asiantaeth; lle mae'r gwasanaethau prawf, heddlu, carchardai ac eraill yn gweithio gyda'i gilydd yn lleol i reoli troseddwyr sy'n cyflwyno Risg o Niwed uwch i eraill.

Ofsted	Office for Standards in Education, Children's Services and Skills neu'r Swyddfa Safonau mewn Addysg, Gwasanaethau Plant a Sgiliau: yr Arolygiaeth ar gyfer y gwasanaethau hynny yn Lloegr (nid yng Nghymru, gweler Estyn am hynny)
PCT	Primary Care Trust neu Ymddiriedolaeth Gofal Sylfaenol.
PPO	Prolific and other Priority Offender neu Droseddwyr Mynych a Throseddwyr Eraill â Blaenoriaeth: troseddwyr dynodedig, boed yn oedolyn neu'n berson ifanc, sy'n derbyn sylw ychwanegol gan asiantaethau'r System Cyfiawnder Troseddol.
Cyn-CAF	Yn syml, 'Cais am Wasanaeth' yw hwn mewn sefyllfa lle nad oes efallai angen Fframwaith Asesu Cyffredin. Gellir ei ddefnyddio i ofyn am un neu ddau wasanaeth ychwanegol, e.e. Iechyd, gofal cymdeithasol neu addysg.
PSR	Pre-sentence report neu Adroddiad Cyn-Dedfrydu: ar gyfer y llys.
'Y gyfradd aildroseddu ar ôl 9 mis'	Mesur a ddefnyddir gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid. Mae'n nodi faint o droseddau pellach a gofnodir i fod wedi cael eu cyflawni dros gyfnod o naw mis gan unigolion sy'n cael eu goruchwylio ar y pryd gan y Tîm Troseddwyr Ifanc perthnasol, a gall fod yn fwy neu'n llai na 100%. 'felly byddai 110% yn golygu bod union 110 o droseddau pellach wedi eu cyfrif i fod wedi cael eu cyflawni 'am bob 100 o unigolion dan oruchwyliaeth' dros y cyfnod hwnnw. Y gyfradd gyfartalog genedlaethol ar gyfer Cymru ar ddechrau 2009 oedd 74%.
RMP	Risk management plan neu Gynllun Rheoli Risg: cynllun i leihau Risg yr unigolyn o achosi Niwed.
RoN	*Risg o Niwed i eraill.* Gweler hefyd Ymyriadau cyfyngu.
'Gwaith RoN, neu 'Gwaith Risg o Niwed'	Dyma'r term a ddefnyddir fel arfer gan Arolygiaeth Prawf EM i ddisgrifio gwaith a wneir i warchod y cyhoedd, yn bennaf drwy ddefnyddio ymyriadau cyfyngu, er mwyn lleihau unrhyw gyfle sydd gan yr unigolyn i ymddwyn mewn ffordd sy'n achosi Risg o Niwed i eraill.
RoND	Risg o Niwed Difrifol: term a ddefnyddir yn ASSET. Mae'n well gan Arolygiaeth Prawf EM beidio â defnyddio'r term hwn oherwydd nid yw'n helpu i egluro'r gwahaniaeth rhwng pa mor debygol yw rhywbeth o ddigwydd ac effaith / difrifoldeb y digwyddiad. Mae'r term Risg o Niwed Difrifol yn ymgorffori effaith 'ddifrifol' yn unig, tra bod Risg o Niwed yn golygu y gellir rhoi'r sylw angenrheidiol i'r troseddwyr hynny lle mae ymddygiad niweidiol sy'n cael llai o effaith / sy'n llai difrifol yn debygol.
Diogelu	Gallu dangos y cymerwyd yr holl gamau rhesymol i leihau'r risg bod plentyn neu berson ifanc yn cael niwed.
SIFA	Screening Interview for Adolescents neu Gyfweliad Sgrinio ar gyfer y Glasoed: offeryn sgrinio iechyd meddwl sydd wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid i'w ddefnyddio gan weithwyr arbenigol.
SQIFA	Screening Questionnaire Interview for Adolescents neu Gyfweliad Holiadur Sgrinio ar gyfer y Glasoed: offeryn sgrinio iechyd meddwl sydd wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid i'w ddefnyddio gan weithwyr Timau Troseddwyr Ifanc.
VMP	Vulnerability management plan neu Gynllun Rheoli Agored i Niwed: cynllun i ddiogelu lles yr unigolyn sy'n cael ei oruchwylio.
YJB	Youth Justice Board neu'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid ar gyfer Cymru a Lloegr.
YOI	Young Offenders Institution neu Sefydliad Troseddwyr Ifanc: sefydliad gan y Gwasanaeth Carchardai i bobl ifanc sydd wedi eu carcharu ar remand neu wedi eu dedfrydu i garchar.
YOIS+	Youth Offending Information System neu'r System Gwybodaeth Troseddwyr Ifanc: un o ddwy system electronig o reoli achosion ar gyfer gwaith troseddwyr ifanc a ddefnyddir yng Nghymru a Lloegr ar hyn o bryd. Gweler hefyd Careworks.
YOS/T	Gwasanaeth / Tîm Troseddwyr Ifanc.

© Hawlfraint y Goron

Arolygiaeth Prawf EM
6th Floor Trafford House
Chester Road
Stretford
Manchester
M32 0RS
Ffôn - 0161 869 1300

Mae fformatau eraill ar gael drwy wneud cais.

ISBN 978-1-84099-356-1